

Lise Egholm's blå sofa

RSS-abonnement i iGoogle:

Tekst og foto: Bjørn Andersen

Artiklen til print:

Lise Egholm's blå sofa

Follow up på:

"Posten skal **ud**, men helst på den rigtige måde" 31/2009

Opfølgnig:

Skole til fremtiden

Om et udsendelsestema på DR2. Desuden et *link* til *Skolerådet*

Nørrebro's røde hjerte

Et læs konfiskerede skydevåben er 'banket' om til en stor hjertesulptur

Klik på billedet for forstørrelse [HTML-udgaven, ikke PDF-udgaven]

En af dem der *længe* har været på banen om integration i skolen er Lise Egholm der er leder af Rådmandsgades Skole på det ydre Nørrebro. Den ligger tæt på BaNanna Park, Mimersgade og ... Vulkangade. Hvorfor tingene hedder som de gør må vi tage en anden munter dag. Også hvad der er sket med Rockerborgen i Titangade ikke så langt derfra.

Jeg kender dem der er glade for at bo på Nørrebro i dag, dét har jeg osse selv været; jeg har boet og arbejdet der tidligere - for længe siden. Og min farfar var én af de første der fik fugtet sin isse med vand fra Stefanskirkens døbefont, senere slog han sine folder et sted i Hellerup. Da jeg - eller rettere *vi* - flyttede var der ved at ske *noget* i gaden, først et par småting, så noget mere omfattende. Efterhånden som de midaldrende danskere blev aldrende - og ikke længere orkede de mange høje trapper - flyttede de til noget mere bekvemt - og vi arvede det gamle maleri af skoleskibet der passerede Kronborg for fulde sejl; var det måske ikke et værft jeg havde arbejdet på? - spurgte den elselige nabo. Ismejeriet overfor - der også leverede rundstykker, smør fra drittelt og fastelavnsboller - blev nedlagt - blev til en lejlighed med begonier og gardiner i vinduerne. Købmanden skræt overfor gav op, der kom 'etnisk' kiosk i stedet - og et andet sted en ny grønthandler af anden farve end min. På et tidspunkt da vi var på ferie var der nogen der forsøgte sig med rudeknusning og ildspåsættelse i kiosken. Ufff. Der blev revet ned og bygget op i temmelig stor stil, især på den anden side Assistens. En mandag i solskin så vi Solitudevej på en ganske anden måde end i Elga Olga's sang. En kran bankede en kugle ind i lejlighed efter lejlighed. Vi må af med det gamle skidt og have noget der svarer til tidens krav og muligheder, blev der sagt. Og dét fik vi; de nye huse og lejligheder blev sprøjtet ud. Det var i dé år man cyklede til Brede for at blive borte i historiske sidegader og baggårde i Nationalmuseets udstillinger. Nogle år efter sad jeg i et S-tog over for Egon Weidekamp og hans kone; han så mig noget træt ud, den gamle forsikringsmand. Havde han fortrudt? Jeg tvivler - sådan var han ikke, han var en hædersmand på sin meget særlige måde - og noget af en nyser - men han fortrød dog, har jeg hørt, at man sløjfede sporvognene.

Historie er en mægtig fin ting i små bidder - og på fornuftig afstand. Vi skal *ikke* tilbage til *Hvidtølsbryggeriet Stefan* der lå i gaden af samme navn og lige ved min farfars døbefont eller til jernbanen hvor der i dag er Nørrebropark; *kan* heller ikke. Vi skal - som så mange før os, Arendse, Johannes og alle de andre - finde ud af at *alt*, næsten alt, har ændret sig, og at tingene vil ændre sig mere endnu, og så skal vi lade næsen pege i en fornuftig retning.

Alt dét véd **Lise Egholm**, tidligere musikfrøken, nu én der laver skole for dem på det Ydre Nørrebro. Og som gør det med alle kræfter, meget energisk, meget humoristisk og med hele sit talent. Hende må man både være glad for - og beundre.

Der er et par steder hvor jeg - ved første læsning af hendes bog - syntes det kammede over. Når hun fx brugte 'argumentet' om at man skulle gøre *sådan* fordi det stod i Folkeskoleloven. Men nu er jeg kommet til at hun har en vigtig og hélt *rigtig* pointe. At hendes ***nørrebroske blues*** ikke er så skæve endda.

Det kan godt være at der blandt de mange gode ting i Folkeskoleloven også står noget hø. Givetvis. Men hvordan er det med den lov? Er den skrevet af en bestemt minister eller af dem fra Dansk Folkeparti? Nix. Den er skrevet på inspiration af en bestemt minister. Og på inspiration af mange andre? Den er skrevet på baggrund af mange, nærmest *utallige* diskussioner der har været landet over, ikke kun i Hanstholm, i Hellerup eller i København. Og så er den diskuteret og vedtaget i Folketinget. Alt er blevet vendt og drejet. Alt har man kunnet diskutere hér og dér og alle vegne. Også forholdet mellem det store demokrati og det lille (dét demokrati som medarbejderne i skolesystemet har) og forholdet mellem det store demokrati og forældrenes og elevernes medindflydelse. Elevernes medindflydelse er en fundamental del af den danske folkeskole - og elevernes medindflydelse på deres egen læring vil blive bevaret så længe vi andre *også* opfører os demokratisk - vi der befinder os rundt om Folkeskolen eller i nærheden af den.

Så, for at sige det klart og tydeligt og én gang til: Lise Egholm har fuldstændig ret når hun insisterer på at Folkeskoleloven skal respekteres. Bliver man utilfreds med Folkeskoleloven må man gøre dét der *skal* gøres, man skal involvere sig i en demokratisk diskussion både med dem der er nærmest og med dem der er længere væk. Gør man ikke dét kan man ikke forvente at blive respekteret. Demokrati er noget af det mest skrøbelige og besværlige man kan tænke sig, men det handler i bund og grund om at flertallet skal respektere mindretallet, og at mindretallet skal respektere flertallet. *På ordentlig og oplyst vis*. Og så må man altid gøre hvad der er

nødvendigt og rimeligt. Det fører sjældent - eller aldrig - til noget godt hvis man prøver at kortslutte systemet, hvis man prøver at gå udenom - eller hvis man prøver at springe over hvor gærdet er lavest.

I Danmark er der andet man kan gøre. Man kan melde sine børn ind i en friskole eller en anden form for privat skole. Dét kan der være mange gode grunde til - og man skal regne med at de der gør det *har* deres gode grunde til det. Men måske er deres grunde ikke altid så gode hvis man ser tingene under en anden, evt. en bredere, synsvinkel? Lise Egholm har temmelig blandede følelser hvad friskolerne og de andre private skoler angår, hun vil helst have at børnene går i skole i det område hvor de bor for ikke at trække dem ud af deres normale miljø - og hun sér meget gerne at de går i den lokale *Folkeskole*. Hun skriver at en friskole kan være en god ting for børn der ikke trives i en stor folkeskole. Men hun skriver også at en friskole kan udarte ideologisk eller religiøst, blive til en ufrihedsskole så børnene ikke får de muligheder som de ville få i Folkeskolen - eller, tilføjer jeg, på gode og alsidige friskoler i nærområdet med højt til loftet og fokus på den enkelte elev.

Selvfølgelig har Lise Egholm ret i at den lokale Folkeskole bliver drænet for bagland, elever og ressourcer når ressourcestærke forældre sender deres børn til en skole som ligger et stykke fra hvor de bor. Men hun véd også at tingene ikke er sort-hvide og at man må se afbalanceret på dem. Umiddelbart ville jeg tro at når de sociale og demografiske forhold ikke er de samme landet over, så må man - nødvendigvis - tænke i løsninger der bygger på de samme landsdækkende grundprincipper, men som i implementeringen, i praksis, tager hensyn til de lokale forskelligheder. Hvor skal man så begynde? Og hvor skal man slutte? Alle børn skal have de bedst tænkelige muligheder for at få en ordentlig uddannelse men eftersom ikke to børn er ens - og det er de heller ikke på det yderste af Nørrebro, faktisk slet ikke dér af alle steder i Danmark - så må det begynde i det enkelte barn. I det enkelte barn og det enkelte barns familie. I det enkelte barn og det enkelte barns omgivelser. På den ene side må der altså holdes fokus på det individuelle. På den anden side må det ske med social bevidsthed og forståelse.

Ikke fordi der er noget galt med *stangtøj* eller *mærkevarer*, men hvis tingene skal *virke*, så er det måske snarere *skræddersyet* skoleundervisning der skal satses på end *fabriksproduceret*? Man kan hér - mens man står på sit ene ben - fremhæve at der er *mange* skoler og lærere der forsøger at nærme sig det skræddersyede. **Og så kan man skifte over til det andet ben og slå fast at skræddersyning er en smuk utopi, men dog en utopi, af indlysende økonomiske grunde.** Hvem vil ikke have *skræddersyet*?, men skræddersyning er ufattelig dyr, både når talen er om folkeskoleundervisning, om sygdomshåndtering, om trafikstruktur og om indførelse af IT.

I øvrigt går trenden *ikke* i retning af smådrift hvor en skolelærer med briller i panden og kridt i hånden *nurser* den enkelte elev og sidder i rundkreds ved enhver given lejlighed, den går i retning af skarp konkurrence mellem store foretagender, fusionering af små virksomheder, nedlæggelse af forældede produktioner, etablering af helt nye produktioner og etablering af langt mere sofistikerede former for arbejdsdeling end i gamle dage. Og så går den i retning af at bruge ny teknologi 360 grader rundt. For med ny teknologi kan man alt muligt man ikke kunne da Ruder Konge sad på skolebænken, da der ikke var nogen *nationale* tests - og heller ikke var nogen 360 graders-pædagogik.

Der er sagt meget i den seneste tid efter at Lars Løkke har holdt nytårstale om at der skal foretages et omfattende serviceeftersyn, at alle sten skal vendes, at der skal indsættes et rejsehold og at vi skal have drejet skuden, således at Verdens dyreste folkeskole også bliver Verdens bedste.

Det er korrekt alt sammen, så vidt jeg véd. Elevernes udbytte er for lavt - især i visse elementære henseender. Der bruges *mange* penge på specialundervisning. Folkeskolen er meget dyr. Ligesom det også er rigtigt at der er en del skolebygninger der er for umoderne og for dårligt vedligeholdt. At der er mange læremidler der er forældede eller slidt ned. At der er enkelte lærere og skoleledere der er kørt trætte. At der ikke nuomstunder er den samme prestige ved at blive folkeskolelærer som der tidligere var. Det er korrekt alt sammen, så vidt jeg véd - til en vis grad.

Specialundervisning handler mest om at tage et særligt - og ret vidtgående - hensyn til de elever der har indlæringsmæssige vanskeligheder eller som har andre vanskeligheder af fysiske eller psykiske grunde. Det bærende ord er det *negative: vanskeligheder* snarere end det er det *positive: potentiale*. Mange af de lærere og pædagoger der er involveret i specialundervisning véd udmærket godt at forudsætningen for at deres arbejde skal lykkes er at de kan finde de *ting* hos deres elever som peger *fremad*. Men at kunne dét kræver uddannelse, efteruddannelse, faglig og ledelsesmæssig støtte, tillid, imødekommenhed.

Undervisningsdifferentiering er noget andet og mere end specialundervisning, det grundlæggende princip er et andet, et princip om at tage udgangspunkt i den enkelte elevs potentiale, i den enkelte elevs positive udviklingsmuligheder - for så vidt i en utopi om at den enkelte elev kan regne med at dets forældre, dets lærere osv. ikke presser *Janteloven* eller andre meget provinsielle begrænsninger ned over hende, men tværtimod skubber *Janteloven* og begrænsningerne til side og åbner Verden for ham.

Så er det ikke sørgmodig musik der altid skal spilles, men snarere noget mere livsbekræftende? Jeg har ikke spurgt Lise Egholm, men jeg er temmelig sikker på at hun mener noget i dén retning - hendes bog tyder i hvert fald på det.

Det er ret afgørende hvor man sér hen, *hvor* det er at man sætter sin opmærksomhed ind og *hvordan* man tackler tingene. **Vil man - af økonomiske grunde - ikke gennemføre en bevidst og systematisk form for undervisningsdifferentiering, etablere en skræddersyet form for undervisning, så vil der ske en ubevidst**, en uplanlagt form for differentiering af dén simple grund at ikke to børn er ens, og at hvert enkelt barn får *sit* ud af undervisningen hvad enten den er god eller dårlig. Og at det enkelte barn muligvis får meget mere ud af dén undervisning som det får ved siden af, som følge af indflydelsen fra forældrene, tanterne, onklerne, storebrødrene, søstrene, kammeraterne. Men det er kun det umiddelbare. Det andet og det langtvirkende er at uplanlagt differentiering formentlig har meget store sociale og økonomiske følgevirkninger, nogle af dem temmelig problematiske.

Det er noget man kan udforske nærmere og studere grundigt på, men det handler om noget andet og mere end hvad der tilsyneladende er i fokus for Lars Løkke Rasmussen's 360 graders eftersyn - for hans eftersyn er muligvis, men forhåbentligvis ikke, *kun* et eftersyn i 2 dimensioner, x- og y-dimensionen som man kan fange med en passer og en lineal, ikke dét der er virkelig brug for, ét i 3 eller 4 dimensioner. 4 for så vidt som tiden og forventningerne til hvad dén kan bringe må spille en meget stor 'rolle'. (Erik Jørgen Hansen m.fl. har lagt grundlaget for dén slags dimensionsarbejde år tilbage, men det kan med stor samfundsmæssig fordel fortsættes og videreudvikles).

Er ens forventninger ikke så store, er de nærmest negative, så kan man blive sådan en frustreret ung mand der absolut skal banke al sin testosteron af i en postkasse ved Forum, se: ***Posten skal ud, men helst på den rigtige måde***. Så er det ikke bare *lovligt* knægt-og-knægt imellem, så er det dét man skal Juleaften, og så betyder det en anden dag, en sen natte-time, at man skal gribe fat i en *hvid dreng* - der osse bor på Nørrebro - og tvinge ham til at hæve løs på sit Dankort, men ikke specielt til et fælles og langsigtet formål, men til et temmelig ensidigt og kortsigtet. Er det ikke en ret trist tilværelse både for den vrede unge mand, den hvide dreng og for de andre i nabolaget der nu har fået lagt forvredne sidespor tværs gennem deres lejligheder?

Er man ikke så vred og frustreret, har man andre og lysere forventninger, så flytter man og dét hvad enten man er dansk eller man har en anden etnisk baggrund; så har man på én eller anden måde erkendt at man vil komme til at sidde fast i Nørrebros Runddel hvis man ikke finder og udnytter sit potentiale på en mere positiv måde. Enten må man skaffe sig en ordentlig

uddannelse eller også må man skaffe sig et ordentligt job. Den korteste vej er sikkert dén der tager længst tid - hvilket er én af de ting som en skole kan hjælpe én og ens familie til at forstå og sé det fuldkomne vidunderlige i. At sidde på skolebænken kan være rigtig slemt, jeg har hørt om det, men nu kunne noget af tiden sagtens gå med noget andet end at sidde og glo i en åndssvag bog fra Ruder Konge's tid, fx kunne man spille violin, man kunne danse og hoppe (hvis man ellers måtte for sine præster), man kunne spille bold, man kunne lære at svømme, man kunne tegne, male eller fotografere. Alt dét kunne man - også selv om der skulle tages et passende - med streg under *passende* - hensyn til ens tro. Og alt dét *kan* man på Rådmandsgades Skole ikke så langt fra BaNanna Park. Truthorn, klarinetter, store trommer. Ikke et øje er tørt. I hvert fald ikke ét af mine.

Jeg forstår udmærket hvorfor Lise Egholm mener der bør gøres noget ved de økonomiske vilkår for at drive friskole. Hun mener det er for nemt at etablere én - og at der er alt for store økonomiske tilskud fra det offentlige. Hun mener nærmest at vi er godt tossede at have et system der udsulter Folkeskolen og præmierer Friskolen. Jeg er ikke helt sikker på at det er sådan man oplever livet på en seriøs friskole. Men som hun selv skriver har hun ikke sin kompetence i *alle mulige* ting, men i at undervise og i at lede en folkeskole - omend det er en folkeskole hvor de fleste elever er af anden etnisk oprindelse end hendes - og hvor der er mange *meget* forskellige kulturer repræsenteret. Om derfor tilskudsreglerne er som de skal være vil jeg lade ligge hér. Også om de pædagogiske regler er som de skal være - eller om der burde ske ændringer mht. afprøvning af elevernes færdigheder osv.

I stedet vil jeg vende tilbage til **dét spørgsmål som må være det centrale i relation til Lise Egholm's bog nemlig hvorfor der er forældre der sætter deres børn i en 'etnisk' friskole.** Og om der evt. kan gøres noget for at tiltrække de 'etniske' elever til Folkeskolen. Nej, 'etniske elever' er ikke noget godt ord, for dét er de jo alle sammen i den sidste ende.

Der går altid noget galt når man tager ét problem ud og begynder at diskutere det isoleret. Undertiden kan man slet ikke løse det specifikke problem hvis man ikke gør noget andet også, hvad enten der er en forudsætning eller en følgevirkning der skal håndteres med særlig opmærksomhed. Er der forresten noget vi burde være eksperter i i Danmark er det akkurat dét - at håndtere specifikke problemer med respekt for deres sammenhænge.

Når en del muslimske forældre sætter deres børn i en muslimsk friskole er det - som det også fremgår af Lise Egholm's bog - fordi de ikke har tillid til dét vi tilbyder dem, og fordi de ikke mener at dansk levevis er den rigtige måde at leve på.

Der er meget godt at sige om dansk levevis. Især hvis man er dansker. Personligt har jeg ikke den mindste lyst til at være noget *andet* end hvad jeg er med de muligheder og begrænsninger det giver. Måske er der også meget godt at sige om dansk levevis hvis man *ikke* er dansker. Der er i det mindste *nogle* danskere der mener at vi er tossegode, at vi har smækket grænseportene op på vid gab og anrettet enorme tag-selv-borde lige indenfor. Men *hvad skete der med indianerne?* - står der på en mærkat i nærheden: *De bor i reservater.* Nogen prøver at kradse *reservater* væk, har jeg set, men der går ikke længe så er der klistret en frisk mærkat op på en anden lysmast.

Jeg var ved at skrive at det omhandlede og temmelig intrikate *reservatproblem* ikke er relevant i den *aktuelle* sammenhæng: Integration i folkeskolen og særligt på Nørrebro. Men dét er det, alene fordi der er en del der mener det ude i landet om Danmark som sådan. Det er et relevant problem hvis man sér demokratisk på det og selv om mærkatens ophavsmand mener noget andet end jeg gør, men sagen er mere kompleks end som så - også når man ..., *især* når man ser på det under en bred og demokratisk synsvinkel. For egentlig synes jeg det ville være mere berettiget at kalde Nørrebro for et reservat end så mange andre steder i Danmark, nemlig som noget *lukket* snarere end som noget *åbent* eller som et *fristed* eller et *refugium*. Nørrebro med alle de mange forskellige mennesker som bor dér og som - mere eller mindre - er blevet *gidsler* både for en bénhård økonomisk-social udvikling og for nogle personer af den ene, anden og tredje etniske baggrund, min såvel som andres, og som sparker, sælger narko, sælger kvinder eller som tæsker folks dankort frem af deres lommer.

Det er - 'alt' taget i betragtning - ikke spor mærkeligt at der er nogle, som har en anden etnisk baggrund end min, der har problemer med dansk levevis og som af og til gør noget *vi andre* ikke er glade for. Jeg taler *ikke* om alle som har en anden baggrund end min, jeg taler om dem der har

problemer og som gør voldsomt irriterende ting, hvad enten de er tydeligt anti-demokratiske eller de er banderelaterede, kriminelle eller tilsvarende, den ene værre end den anden.

Ét af de store problemer er at vi tilbyder for lidt. Der er dem der mener vi tilbyder for meget, men det er slet *ikke* et stort tag-selv-bord jeg har i tankerne, men ordentligt og reelt arbejde der tåler almindeligt dagslys. Er der ordentligt og reelt arbejde at få, er der ikke det samme behov for at skaffe sig en mere problematisk form for indkomst og for at opføre sig så *bizart* som den unge mand med sparket i postkassen. Og hvis tilbudene er *for få for dem* og *for os*, så går det galt - så skal der tænkes i hegn, låse, overvågningssystemer, vagtværn og hvad véd jeg.

Tillid og menneskelig omtanke kan man komme langt med, dét viser Lise Egholm & Co. hver dag, men hvis vi andre skal gøre noget må det være at gøre samfundet til et bedre sted for os alle sammen.

Lad mig - en *smule* humoristisk - slutte med et sted i Lise Egholm's bog der viser hvad *tingene* også kan handle om (s. 125; et par afsnitsdelinger er tilføjet, et **og** er slettet):

*Forleden var der en lille, rød tuschtegning på væggen på anden sal,
to piger kom styrkende ind på kontoret for at fortælle det. De var meget forargede, og det skyndte jeg mig også at
være.
Skolebetjenten måtte straks i gang med at fjerne det. Hvis ikke det sker, er der meget hurtigt flere streger.*

Det er et sted jeg har tænkt over et par gange efterhånden, for det har drillet mig en smule. Havde jeg været i Lise Egholm's sted, havde jeg nok gjort præcis det samme. Og af præcis de samme grunde: Jeg ville også have støttet de to piger og jeg ville også vide at små røde tuschtegninger har det med at brede sig over det hele og blive til noget vildt og voldsomt. Desuden ville jeg vide at der er masser af muligheder for, på Rådmandsgades Skole som andre steder, at tegne og male og udfolde sig kreativt.

Altså *på papiret* - kunne man sige en smule tvetydigt og med et *dansk* smil på læben. For som vi alle véd er der *ting* som en god Muslim ikke vil tegne eller male. I teorien kunne drengen bag den lille røde ting, for det var med en vis sandsynlighed en *dreng*, være en troende muslim, en gangster, en terrorist *i svøb*, en *lillebror*, men det kunne måske også være en Holberg i *svøb*? En *tegnende Holberg* eller måske endda sådan en tegner som Flemming Rose manede frem for nogle år siden i sin herostratisk berømte avis: *Jyllands-Posten: Kan de ikke tåle en bette tegning og lidt forhånelse, så kan de lære det. Lever vi måske ikke i en sekulær Verden hvor der skal være højttil loftet og masser af ytringsfrihed?*

Flemming Rose og de andre Korsriddere lever måske i et hjørne af en sekulær Verden hvor fuldstændig ytringsfrihed er ét af de allermest bærende principper og mere end dét: Levende praksis - dvs. levende praksis i det store og hele. Dét gør jeg ikke, jeg bor lige ved siden af hvor man tager mange ting med et gran salt - og jeg tillader mig derfor at kræve af Korsridderne og af alle andre der stikker næsen langt frem at de anstrenger sig for at gøre hvad de *kan* for at få en dialog frem. Ikke bagefter, men hele tiden.

Dialog begynder - så vidt jeg læser Historien - sjældent med satire og forhånelse - det er snarere en omvej eller en måde at afreagere sin frustration på, det er næsten som et spark i en postkasse. Dialog begynder - så vidt jeg kan sé - med at man respekterer dem man vil i dialog med, også når man måtte være uenig med dem. Det tager lang tid, men den hurtigste vej er ikke altid den fristende genvej, men den *rigtige* der måske er noget længere. Egentlig mener jeg det er én af de allervigtigste ting ved et demokrati som det danske at man kan tillade sig at respektere én som man er uenig med.

Når man gør dét så vil man opdage at en rødmalet postkasse ikke er noget der *nødvendigvis* begrænser ens ytringsfrihed, men kan være noget der giver mulighed for at komme af med et ordentligt budskab. Smadrer man derimod postkassen så kommer budskabet ikke så langt - og man kommer selv til at betale i den sidste ende. Jo, jeg véd godt at postvæsenet ikke er hvad det *har* været, at man nuomstunder sender meddelelser rundt som SMS, som e-mails osv. De forrige

tider *er* forbi. Det er sådan sét dét der er min pointe: Vi skal videre, *åbne* Verden og ikke lukke den. Vi skal også forstå at det undertiden kan være nødvendigt at provokere og at demonstrere nye måder at tænke på. Men alt *afbalanceret* og *cum grano salis, med et gran salt*.

I øvrigt kan man, hvad enten man er satirisk gearet eller ej, komme langt blot ved at gengive *virkeligheden* som den er, adressere gengivelsen til dén det måtte vedrøre - og lægge et brev i postkassen. Der er et sted hos den ellers temmelig satiriske Holberg, et sted hvor han selv træder tilbage og nøjes med at referere hvordan *nogen* har reageret. Det sker i en epistel hvor han gengiver *en 100 procent primitiv* og meget naiv undren: *Hvorfor gør de kristne danskere noget andet end dét de prædiker?* Der står andet på dét sted, men dét er én af grundtankerne - ikke bare dér og med dé ord, men mange andre steder hos Holberg: *Hvorfor gør de kristne danskere noget andet end dét de prædiker?* Og hvad er det så for et sted? Det er dér hvor Holberg fortæller hvad nogle grønlændere sagde da de fik uanmeldt, men meget langvarigt besøg af de danske, norske og tyske missionærer, både af den regelret troende ortodokse slags og af den pietistiske - og som et stykke ad vejen blev understøttet af en guvernør, nogle soldater med sabler, geværer og kanoner og af en flok frigivne tugthusfanger, letbenede kvinder og andet godtfolk, ikke at forglemme.

PS. For ikke så længe siden var der en ret intens debat om et **kaffemøde på Holbergskolen i Emdrup**; mon ikke næsten alt som kan tænkes og siges om dén historie er kommet frem nu? Jeg skal indskrænke mig til at notere at skoleborgmester Anne Wang (S) og Pia Kjærsgaard (DF) besøgte skolen ret prompte og at besøget blev dækket af TV og mange aviser. Villy Søvndal (SF) var også *hurtigt ude*, men trak kort efter halvdelen tilbage igen. Skolen ville han gerne besøge - sagde han - men senere; på hans hjemmeside blev skrevet: *Debatten om et kønsopdelt møde om mobning på en folkeskole har bragt sindene i kog. Det er mig magtpåliggende at understrege min principielle holdning: Skolemøder, hvor der træffes beslutninger, skal være for alle forældre. Men der kan være god mening i at holde f.eks. et socialt arrangement for at knytte indvandrerkvinder tættere på folkeskolen og nedbryde fordomme, siger Villy Søvndal.*

Holbergskolens internetsted [[Klik hér](#), lige tv for den kantede parentes]

Rådmandsgades Skole's internetsted [[Klik hér](#), lige tv for den kantede parentes]

Lise Weber Egholm: *Min blå sofa - om integration i skolen*. Lindhardt og Ringhof, København 2006. 114 s. ISBN: 87-595-2544-4

[Klik hér](#): Forlagets internetside om bogen

Skole til fremtiden

DR2 / Danskernes Akademi sendte i marts 2010 et par timer om skole til fremtiden. Se nærmere på:

http://www.dr.dk/DR2/Danskernes+akademi/LigeNu/Skole_til_fremtiden.htm

Undervejs var der besøg på skoler i Silkeborg, Helsingør og Gentofte og glimrende interviews af skoleledere, lærere og elever. Til sidst var der en rundvisning på den nye Hellerup Skole (udsendelsen var nogle år gammel og tilsyneladende optaget lige før de glade elever ville komme og fylde rammerne ud).

Besøgene viste at hverdagen kan være *meget* forskellig skoler imellem, men alle de besøgte steder var man undervejs med at skabe noget som børnene og de unge kunne være glade for - og hvor eleverne i stigende grad fik ansvar for egen læring. Det blev sandsynliggjort at undervisningsdifferentiering *er* vejen frem - menneskeligt, pædagogisk og økonomisk.

På én af skolerne (den i Helsingør) havde man ændret kraftigt på omgangsformerne. Den nye skoleleder havde forlangt af sine medarbejdere at de greb ind straks der der blev talt 'grimt' elever imellem og fra elever til lærere. Selv bakkede hun op ved - når det var nødvendigt - at kontakte børnenes forældre og involvere dem i problemløsningen. Dermed blev hverdagen - i det mindste i en overgangsperiode - *tungere* og mere konfliktfyldt. Idéen var at skolen på længere sigt skulle blive et både rart og produktivt sted at være.

På en anden af skolerne (Maglegårdsskolen i Gentofte) havde man taget afsæt i at der skulle skaffes plads til flere elever og benyttet lejligheden til at videreudvikle pædagogikken i retning af at give eleverne et betydeligt ansvar for deres egen læring.

På den sidste af skolerne havde man bygget helt nyt. Der var mulighed for at visuelt orienterede elever kunne søge mod åbne og lyse omgivelser; at auditivt orienterede kunne bevæge sig længere 'ind' - og at kinetisk-æstetisk orienterede elever kunne brænde fysisk energi af i mere 'robuste' områder. Betegnelserne - visuelt orienterede osv. - stammer fra udsendelsen.

Var der mon gråvejre i Danskernes Akademi?

Der var undervejs 3 forelæsninger (2 af professor i pædagogik Per Fibæk Laursen og 1 af professor i organisation Steen Hildebrandt) som - *formmæssigt* - var som de forelæsninger jeg selv har fulgt for omkring 40 år siden. Koncise, venlige og rimeligt kedsommelige. Indholdet var mere interessant end formen - og gik på at nutiden og fremtiden forudsætter en anden indstilling af lederne og medarbejderne og helt andre kvalifikationer end industrisamfundet har gjort. ...

Ironisk nok er den meget hyggelige måde hvor 'studenterne' sidder række efter række i et tv-studie og lytter passivt til en nydelig forelæser på en talerstol vel noget der ville have passet langt bedre til fortidens 'industrisamfund' end til dét som forelæserne *handlede om*, en skole til fremtiden? Hvis ikke der kommer frisk luft ind i sådan et forelæsningslokale falder man ret hurtigt i søvn.

Per Fibæk Laursen opsummerede i sin 2' forelæsning at moderne pædagogik ikke handler om nye teknikker, men om at tage nogle basale ting alvorligt - fx at en underviser med fordel kan forvente noget trindhøjt, men dog realistisk, af sine elever (melodien var altså at man skal have høje forventninger, men ikke umulige). Desuden at miljøet skal være venligt og imødekommende. Osv. *Skræddersyning* var ikke noget jeg hørte meget om i forelæsningserne, men noget jeg kunne både se og høre på skolebesøgene. Der var for resten én af eleverne der sagde noget om at hvis hun skulle 'fanges' af undervisningen så skulle det ikke vare længe i et forløb før hun selv fik lov til at fordybe sig i 'tingene'.

Eftersom jeg havde overført udsendelsen til en *iPod Classic* kunne jeg, hélt uden tab af information, nøjes med at *høre* det meste, dvs. alt mens jeg gjorde noget praktisk husgerningsarbejde ved siden af. Under skolebesøgene skævede jeg rigtignok til den lille skærm og lod husgerningen passe sig selv.

En nødvendig opfølgning

Én ting er hvordan Statsministeren præsenterede Regeringens mål og idéen om et 360 graders eftersyn i sin nytårstale, noget andet er - måske - hvordan man sér udfordringerne i Skolerådet:

Undervisningsministeren nedsatte i 2006 et **Skoleråd** som **Jørgen Søndergaard** er formand for. Søndergaard er direktør for Socialforskningsinstituttet og sat i spidsen for det omtalte 360 graders eftersyn

Skolerådet's internetsted: <http://www.skoleraadet.dk/>

Jørgen Søndergaard: En del kommunalpolitikere bruger den dårlige økonomi til at kaste ansvaret fra sig. Men kvalitet er ikke kun et spørgsmål om penge, og de lokale politikere bør ikke mindst påtage sig ansvaret for, at de lokale folkeskoler rent faktisk er så gode, at eleverne efterfølgende kan tage en ungdomsuddannelse. Se indlæg i *Berlingske*: <http://www.berlingske.dk/node/4589261>

Hvor kreativt er dit barn? Se præsentationen af nogle af Jørgen Søndergaard's og Skolerådet's synspunkter i *Jyllands-Posten*: <http://jp.dk/indland/article1975438.ece>

Folkeskolen 2020: 'I publikationen gives 10 bud fra formandskabet for Skolerådet på folkeskolens væsentligste udfordringer de kommende 10 år': [Folkeskolen 2020](#)

Nørrebro's røde hjerte

DR1 Nyheder og TV2-Lorry fortalte 25.03.2010 (hhv. i 18.30- og i 19.00-udsendelserne) om at et læs konfiskerede skydevåben var ved at blive 'banket' om til en stor *hertesulptur*. Initiativet var taget af lokale borgere (tæt på Nannasgade og Rådmandsgades Skole). En privat fond ville betale. Kunstneren Bjørn Nørgaard var gået i gang med at lave skulpturen.

TV2-Lorry's udsendelse kan indtil videre ses på:

<http://tv2lorry.dk/moduler/nyheder/showregvideo.asp?dato=25-03-2010&cID=1&vId=536859>

Bjørn Nørgaard's skulptur blev indviet (29.05.2010)

Der var taler, musik - og en hæderspris til Lise Egholm for at gå forrest i integrationen; gaveren var *Sportgoodsfonden* [www.sportgoodsfonden.dk/].

New Jungle Orchestra [www.newjungleorchestra.com/]

Billeder fra indvielsen kan hentes fra: <http://holberg.nu/hjerteskulpturen-indvies.pdf>

[29 billeder, PDF, ca. 20 MB; billederne må bruges frit til ikke-kommercielle formål]

Advokat Line Barfod med Lise Egholm's diplom:

'Hædersprisen tildeles som en påskønnelse af Lise Egholms store indsats vedrørende integrationen af indvandrere i det danske samfund. Lise Egholm har markeret sig som et forbillede, idet hendes optimistiske væsen og evne til dialog har været en vigtig faktor for at Rådmandsgades Skole har så stor succes i lokalsamfundet. Lise Egholm udviser i sit daglige virke respekt for sine medmennesker og arbejder utrætteligt for integration samtidig med at hun tør sige tingene på en direkte måde. Lise Egholm er et varmt og favnende menneske, der tør gå forrest og de egenskaber er vigtige i Danmark anno 2010'.